DRIE MINISTERS OVER DE MUNTQUAESTIE.

In de laatste dagen voor Kerstmis heeft er in het Engelsche Parlement weder een belangrijk debat plaats gevonden over de muntquaestie. En ongeveer gelijktijdig kwam ook in twee andere parlementen het onderwerp ter sprake, t. w. in den Duitschen Rijksdag en in de Tweede Kamer ten onzent.

Door hetgeen in het Engelsche parlement werd gesproken, is veel licht verspreid over den stand van zaken van het oogenblik in Britsch-Indië en over de daaruit voortspruitende moeilijkheden. Het ware reeds op zich zelf niet zonder nut hiervan kennis te nemen. Van nog meer beteekenis is echter dit punt wegens den invloed, welken, onvermijdelijk, de gebeurtenissen in Britsch-Indië moeten hebben op den algemeenen gang van zaken. En in dit verband is het dubbel gewichtig op te merken hetgeen bij de genoemde gelegenheden is in het midden gebracht door drie ministers: door Lord Salisbury, deze wel is waar op dit oogenblik slechts oud-minister, maar tevens het Hoofd der oppositie, degene die algemeen is aangewezen als weder te avond of te morgen, Gladstone te zullen opvolgen; door den Rijkskanselier, graaf Caprivi; en door den Minister Pierson.

Wat in het Engelsche parlement tot het debat aanleiding heeft gegeven is, dat de regeering machtiging heeft gevraagd voor eene Indische leening tot een maximum bedrag van 10 millioen pd. st., terwijl deze leening noodzakelijk is geworden ter bestrijding der betalingen, door de Indische regeering in Engeland te doen, omdat sedert eenige maanden de afgifte der bekende Council-bills gestaakt is.

De stand van zaken, gelijk die is uiteengezet, in het Lagerhuis door den parlementairen secretaris van het India office,

den heer G. Russell, en door Sir W. Harcourt, in het Hoogerhuis door Lord Kimberley, is de volgende:

Onmiddellijk na de sluiting der Indische Munt verkocht de India Council van hare wissels voor een bedrag van 6.600.000 ropyen tot koersen opgaande van 1 sh. $3\frac{7}{8}$ p. tot 1 sh. $4\frac{1}{8}$ p., maar deze koers hield niet aan. Toch werd daarop een tijd lang gehouden. Den 16^{den} Augustus besloot men echter een bod aantenemen van 1 sh. $3\frac{1}{4}$ p. voor 1.200.000 ropyen. Dit wekte ontevredenheid in Indië. Wanneer, zeide men, de prijs van 1 sh. 4 p. wordt losgelaten, is de vastheid van wisselkoers weder verloren en wordt de Indische schatkist, niettegenstaande de sluiting der Munt, bedreigd door het verlies, dat te voorkomen het eenige doel was van dien maatregel. Op aandrang der regeering in Indië werd toen besloten althans niet onder 1 sh. $3\frac{1}{4}$ p. af te geven. Maar behalve een enkele maal voor een gering bedrag, zijn op dien koers geen koopers meer gevonden ¹⁾. Om te voorzien in de betalingen in Engeland, is dientengevolge aldaar voor rekening der Indische regeering geld opgenomen: in het geheel tot een bedrag van 5.636.000 pd. st. Dit kon geschieden krachtens vroegere machtigingen, maar daarmee ook waren deze genoegzaam uitgeput. Ten einde op den ingeslagen weg te kunnen voortgaan, werd dus een nieuwe machtiging vereischt, die nu gevraagd werd tot een bedrag van 10 miljoen pd. st.

Over de noodzakelijkheid om deze te verleen, bestond geen verschil van meening. Maar van onderscheidene zijden was in het Jagerhuis er op aangedrongen, dat de Regeering, bij de aanbieding van het desbetreffende wetsontwerp, de gelegenheid zou geven den toestand te bespreken. Sir W. Harcourt had dit liever vermeden; hij ging zoover om te zeggen, dat men toch wel niet de Indische regeering in de onmogelijkheid zou willen stellen om hare verplichtingen na te komen, en dus die discussies zonder nut waren. Maar juist om zijn wetsontwerp

¹⁾ De totale verkoopen van Council bills hebben bedragen in het loopende dienstjaar

van 1 April—4 Juli:	tegen in 1892:
R. 93.255.548 voor pd.st. 5.769.257	R. 79.318.748 voor pd.st. 5.087.291
van 1 April—20 December:	
R. 104.625.372 voor pd.st. 6.491.985	» 181.665.127 » » 11.432.574

niet in gevaar te brengen, was hij ten slotte verplicht toe te geven en de opmerkingen van verschillende leden van het Huis aanteheoren en — zoo goed of zoo kwaad als het ging — te beantwoorden.

Onze plaatsruimte gedooft niet het debat op den voet te volgen. Alleen het voornaamste daaruit vinde vermelding.

De redeneering van de zijde der regeering gehouden, was de volgende. Om twee redenen is toegestaan in het verzoek der Indische regeering ter sluiting der Munt. Om een einde te maken aan de schadelijke dobberingen van den wisselkoers en om de Indische schatkist te vrijwaren tegen de verliezen, die uit verdere daling van den goudprijs van het zilver zouden voortvloeien. Had men nu voor de wisseltrekkingen niet een limite gesteld, het doel ware al dadelijk niet bereikt. Ook had men mogen verwachten, dat op de gestelde limite de trekkingen uitvoerbaar waren gebleken. Doch de handelsbeweging van Indië had een geheel ongewone wending genomen; de uitvoeren naar de andere zilverlanden waren aanmerkelijk afgenomen, de invoeren uit de goudlanden aanzienlijk toegenomen. Het totale excedent der goederen-uitvoeren bedroeg in

	1892.	en in	1893.
	in Rx. (d. i. tientallen ropyen.)		
Augustus	1.306.000		688.000
September	1.964.000		846.000
October	1.846.000	—	225.000
Totaal, . . .	5.116.000		1.309.000

zegge in drie maanden een nadeelig verschil van 38 millioen ropyen.

En tevens waren de metaal-invoeren (goud en zilver) toegenomen in plaats van afgenomen.

Netto-invoer in Rx.

	1892.	1893.
Augustus	906.000	986.000
September	— 33.000	965.000
October	334.000	1.450.000
November	302.000	700.000
Totaal. . .	1.509.000	4.101.000 ¹⁾ .

¹⁾ Volgens de handelsstaten van The Economist bedroeg de

Dientengevolge was er, terwijl in Augustus 1892 de totale balans in het voordeel had bedragen 4.000.000 Ropyen, in 1893 een nadeelige balans:

in Juli	van R.	5.990.000
" Augustus . . .	" "	2.980.000
" September. . .	" "	1.190.000
en " October. . . .	" "	16.750.000

waardoor het volkomen verklaard werd dat er geen vraag was voor Council-bills.

Nochtans stond men nu aan het begin van het eigenlijke export-seizoen uit Indië, en men mocht verwachten den toestand spoedig te zien omslaan. Maar in ieder geval, het was billijk geweest tegenover de Indische regeering om eene proefneming te doen tot verhooging van den wisselkoers, en deze moest vooreerst worden doorgezet. Bleek na eenigen tijd, dat de genomen maatregelen ondoeltreffend bleven, dan zou men op iets anders bedacht moeten zijn.

Voorts beriep Sir W. Harcourt, bij zijne verdediging der regeering, zich voornamelijk op het advies van Lord Herschell's commissie ten gunste der sluiting van de Munt en zeide hij nog, van de aanhoudende zilver invoeren in Indië niets te begrijpen, verzoekende voorts dat men nu niet weer zou spreken over het bimetallisme, want daarvan wilde de regeering niets weten.

De critiek der regeeringspolitiek werd in het Lagerhuis voornamelijk geleverd door Sir John Lubbock en de heeren Goschen, Courtney, Chaplin en A. Gibbs. Sir W. Harcourt had daarbij minder aangename opmerkingen aan te hooren o. a. toen Goschen hem toevoegde in antwoord op eene bewering, dat Indië's tegenwoordige munttoestand was te vergelijken met dien van Frankrijk, dat indien hij, de Chancellor of the Exchequer, niet inzag het onderscheid tusschen den toestand in Indië en dien van een land met den hinkenden

netto-zilveruitvoer uit Engeland naar Britsch-Indie,

in 12 maanden 1891 pd. st. 5.406.295 1892 pd. st. 9.348.076

en in 1893 in vergelijking met 1892

Jan.—Juni	pd. st. 4.988.642	pd. st. 4.357.961
Juli—Oct.	" 2.436.558	" 2.980.649
10 maanden	pd. st. 7.425.200	pd. st. 7.338.610

standaard en het verschil in de positie van Indië met zijn vaste betalingen in den vreemde en die van Frankrijk, dit alleen bewees dat hij de quaestie, die hij besprak, hoegenaamd niet begreep. En dergelijke incidenten kwamen meer voor; maar wij kunnen daarbij niet stil staan.

Aan de regeering werd het recht betwist zich voor de staking der wissel-verkoopen te beroepen op het advies van Lord Herschell's commissie. Klemmend was dienaangaande vooral het betoog van den heer Courtney, lid dier commissie. Nooit had de commissie dit bedoeld. Hare meening was, dat die verkoopen hadden doorgezet moeten worden. De wijziging in de handelsbeweging van Indië, als gevolg der sluiting van de Munt, was daarbij voorzien. De wissels hadden echter vermoedelijk verkocht kunnen worden tot een koers, het midden houdende tusschen het vastgestelde maximum en de zilverpariteit van de ropij. Langzamerhand zou dan de toestand wel verbeterd zijn en de wisselkoers zich gereleveerd hebben. Maar de regeering, door hare wissels uit de markt te houden, had juist den natuurlijke uitvoerhandel van Indië tegengewerkt, de invoeren bevorderd.

Heftig werd de regeering er over aangevallen, dat zij de voorgevallen wending in Indië's handelsbeweging onvoorzien noemde. Met verwijzing naar de getuigenissen, afgelegd voor Lord Herschell's commissie, werd het aangetoond te zijn voorzegd, dat de sluiting der Munt in die richting moest werken. En ten onrechte, zeide de heer Goschen, heeft Sir W. Harcourt zich beroepen op antecedenten, uit welke zou mogen worden afgeleid dat nu reactie volgen moet. De loop van zaken in 1890—91 was o. a. door hem genoemd; maar toen was na tijdelijke ongunstige handelsbalans deze weder omgeslagen, juist als gevolg der vernieuwde daling van den goudprijs van het zilver; nu daarentegen verwachtte de regeering zoodanigen omslag van hare aanhoudende pogingen om den ropij-koers op te drijven.

Voorzegd was het ook, dat de sluiting van de Munt onmogelijk op eens een schaarsheid-waarde aan de ropy zou geven. Daarvoor waren te veel ropyen buiten Indie in omloop en in Indie zelf buiten de eigenlijke circulatie. En ook de vernieuwde invoeren van ongemunt zilver waren volkomen ver-

klaarbaar. De daling van den zilverkoers in vergelijking met dien der ropyen, had het industrieel gebruik bevorderd alsmede de verwisseling in de Hoards van ropyen tegen ongemunt metaal. Voorts stonden immers nog altijd de Munten in de Native States open. Of had de regeering ten opzichte van dezen eene regeling getroffen? Maar op de ten slotte dienaangaande categorisch gestelde vraag, moest de heer Russell ontkennend antwoorden.

De slotsom van alle sprekers was, dat de regeering een hoogst gewaagde proefneming was begonnen, een zeer gevaarlijke zilver-speculatie — want zoo noemde men het — had op touw gezet.

Sir John Lubbock en de heer Montagu raadden intusschen de regeering aan, nu ook een invoerrecht op het ongemunte zilver voor Indië in te stellen; maar met kracht verzette de heer Goschen zich tegen dien maatregel, waardoor andermaal veel kwaad gesticht en niets verholpen zou worden. ¹⁾

En wat betreft de quaestie van het bimetallisme, die, zooals de heer Goschen aan Sir W. Harcourt zeide, door hemzelf zeer onvoorzichtig was aangeroerd, hij, Goschen, zou er alleen van zeggen, dat al de argumenten, vroeger door de regeering tegen die oplossing der moeilijkheden aangevoerd, door haar eigen handelingen te niet waren gedaan, namelijk doordat zij nu zelve door wettelijke bepalingen invloed was gaan uitoefenen op de waarde van het ruilmiddel.

De heer A. Gibbs voerde hier later nog aan toe, dat de

¹⁾ Het was almede juist de verwachting, dat inderdaad de regeering zou overgaan tot het heffen van een invoerrecht op het ongemunte zilver in Indië, die, inzonderheid in den laatsten tijd, deze invoeren bevorderde. Immers werd zulk een invoerrecht ingesteld, dan zou op het tevoren ingevoerde metaal een groote winst te maken zijn. Begin December was in Bombay de meening zeer algemeen dat het tot een invoerrecht van 15 à 25 percent zou komen, en er had zich dientengevolge aldaar een levendige speculatie in het ongemunte metaal ontwikkeld. Zoo betaalde men den 9^{den} December R. 93½ per 100 Tolas voor dadelijke levering tegen slechts R. 87 voor levering per 22 December. Volgens de allerlaatste Indische telegrammen was toen echter de beweging zeer bedaard.

regeering, steeds sprekende van het verzoek der Indische regeering om de sluiting der Munt toe te staan, over het hoofd ziet dat dit door haar alleen gevraagd werd als een hulpmiddel, indien de regeering in Engeland zich tegen den overgang tot het bimetallisme bleef verzetten.

Maar vooral was het de heer Chaplin, die over dit punt Sir W. Harcourt aanviel. Te verlangen, zooals deze deed, dat bij het thans aan de orde zijnde onderwerp het bimetallisme buiten het debat bleef, getuigde, naar Chaplin's meening, al van zeer weinig doorzicht. Het opgeven van het bimetallisme, begonnen in 1873, is de oorsprong der tegenwoordige moeilijkheden in Indië. Het ware een verstandige staatkunde geweest er naar te streven op die beweging terug te komen. Doch de regeering heeft juist den tegenovergestelden weg ingeslagen. Aan haar en haar alleen, is het te wijten dat de Brusselsche Conferentie ook weder zonder uitkomst bleef. En nadat zij deze had laten mislukken, verklaarde zij meer dan ooit den oorlog aan het zilver. Verwijzende naar een gezegde van den heer Courtney, zeide de spreker, dat, ook naar zijne meening, het gerechtigd kan wezen door wettelijke maatregelen invloed te oefenen op de waarde van het ruilmiddel; namelijk wanneer daardoor de stabiliteit der contracten beter verzekerd wordt. Maar de regeering, die beweert deze leer te bestrijden en daarom het bimetallisme te verwerpen, had feitelijk juist naar die leer gehandeld, alleen maar daarbij verkeerde maatregelen toepassende, maatregelen waardoor niet de bestaande moeilijkheden uit den weg werden geruimd, wel echter nog weder andere in het leven geroepen. De stand van zaken in Indië was nu hoogst gevaarlijk, schier hopeloos geworden, en op de Regeering kwam daarvan de volle verantwoordelijkheid neer.

In het Hoogerhuis nam Lord Herschell eenigermate eene verdediging der Regeering op zich. Hij wees op de moeilijkheden, die tot de sluiting der Indische Munt hadden geleid, en achtte het nog geenszins uitgemaakt dat de proefneming, waartoe besloten was, mislukt zou zijn. Ten andere bestond tegen de toepassing van het bimetallisme ook het groote bezwaar der keuze van de aan te nemen verhouding, en in ieder geval, zou dergelijke muntregeling uitvoerbaar zijn, dan

moest daarvoor te voren de algemeene opinie gewonnen zijn, doch de City geloofde daarin nog altijd niet.

Met groote beslistheid voegde daarentegen Lord Salisbury zich bij hen die de politiek der regeering afkeurden, en met nadruk verweet hij haar den handel tusschen Engeland en Indië aan groote gevaren bloot te stellen. Ook had het vermeden kunnen worden, het land in dien toestand te brengen. Een uitweg kon nog gevonden worden. Men hervatte de onderhandelingen met de andere Europeesche mogendheden, om tot eene overeenkomst te geraken betreffende een vaste waardeverhouding tusschen de twee metalen! Ik weet niet — zeide de spreker — of het mogelijk zal blijken tot een onderlinge verstandhouding te komen; maar het wordt gezegd, dat de koppigheid van Engeland het eenige is wat dit in den weg staat, en wanneer dat zoo is, is het zeer te betreuren.

Het zal overbodig zijn hier nog één woord aan toe te voegen. De beteekenis eener dergelijke verklaring, komende van iemand in de positie van Lord Salisbury, behoeft niet uiteen gezet te worden.

Maar — was ook door Sir W. Harcourt aangevoerd — het was onjuist te spreken van de Engelsche regeering, alsof het van deze had afgehangen aan de Brusselsche Conferentie eene andere wending te geven. Nog zeer onlangs had de regeering der Ver. Staten verklaard, de hervatting dier conferentie niet te wenschen. Het kostte evenwel aan den heer Chaplin geen moeite om, onder verwijzing naar de Boodschap van President Cleveland aan het nieuwe Congres, het bewijs te leveren, dat Harcourt aan de bedoelde mededeeling een onjuiste beteekenis gaf.

Ook de Duitsche regeering had ter Conferentie te kennen gegeven, geen wijziging der muntregeling te verlangen. Maar let dan toch, was Chaplin's antwoord aan Harcourt, op hetgeen dezer dagen door graaf Caprivi is gezegd. En verwees hij naar de rede van den Rijkskanselier, welke deze, na zich verdedigd te hebben tegen de aanvallen der agrariërs, besloot niet te zeggen, dat hij voor zich de overtuiging nog niet had, door een overgang tot het binnetallisme de landbouwtoestanden en de algemeene depressie te kunnen verbeteren; intusschen de quaestie maakte een onderwerp van onderzoek uit bij de regeering. Doch

welke meening men ook in deze was toegeedaan, men zou algemeen moeten erkennen, dat voorshands toch niets te doen was, omdat iedere poging om te komen tot het internationale bimetallisme — het eenige mogelijke — afstuitte op den onwil van den tegenwoordigen Eersten Minister van Engeland om daartoe meêtewerken.

Zeker, veel zegt deze verklaring nog niet. Toch, in vergelijking met vroegere uitlatingen, is er ook hier meer teekening.

De onbevooroordeelde toeschouwer zal inmiddels wel degelijk reden hebben om zich de vraag te stellen, of, wel bezien, Lord Herschell's opmerking niet nog het allerbest met den reëelen stand van zaken rekening houdt: of het denkbaar is, dat men thans het ééns zou worden over de tusschen het goud en het zilver vast te stellen waardeverhouding?

Maar hier vestigen wij nu de aandacht op hetgeen den 18^{den} dezer maand door Minister Pierson werd gezegd in de Tweede Kamer.

Eene bimetallicke conventie op den grondslag der oude verhouding van 1 : 15½, in 1881 ware ze nog mogelijk geweest en ook nog in 1890—91 toen de zilverkoers weder boven de 50 p. was geklommen, maar thans is daaraan niet meer te denken. Hoezeer het bimetallisme in Engeland veld gewonnen moge hebben, over dit punt bestaat slechts ééne meening; niemand die zich met dat denkbeeld meer vereenigen zou. Staan wij dan echter niet voor een onoplosbaar probleem? Een internationale bimetallicke regeling zou immers beteekenen, algemeene vrije aanmunting der beide metalen in de aan te nemen waardeverhouding, en deze zou, als een onafwijsbaar gevolg, de vermunting vereischen van de tegenwoordig nog in circulatie zijnde zilveren munt, op anderen grondslag aangemunt? Het is niet anders. En het moet ook als vaststaand aangenomen worden, dat zulk eene vermunting van Frankrijk, om maar eens alleen dit land te noemen, niet te verkrijgen ware.

Inderdaad de handelswereld schijnt zich vast gewerkt te hebben, en uitkomst uit de impasse onbereikbaar!

Doch men late, den gedachtengang volgend, zooals die door Minister Pierson is aangegeven, de oude vormen, waaronder men zich de verwezenlijking der internationale bimetallicke Unie voorstelde, eens los. Wat is noodig, opdat niet het zilver

meer en meer uit het geldverkeer worde uitgestooten, aan den strijd om het goud een einde kome, en tevens het goud en het zilver te zamen weder in het wereldverkeer aan elkander verbonden worden en als één betalingsmiddel dienst doen; dit, dat ze ook overal in den binnenlandschen geldomloop op dezelfde wijze als in het internationaal verkeer verbonden zijn? Immers neen. Met andere woorden, die van Minister Pierson: met eerbiediging van het recht van elken Staat om zijn muntwezen te regelen gelijk hij het wil, kome men tot maatregelen welker gevolg eene grootere, ja eene volstrekte vastheid van waardeverhouding tusschen goud en zilver zou zijn!

Het is ook mijne overtuiging dat wij, brekende met alle doctrinarisme en afstand doende van wat wel verkieslijk ware, maar onbereikbaar is geworden, in deze richting de oplossing van het vraagstuk moeten zoeken. Oplossing, die — ook hierop zij met nadruk gewezen — meer dan ooit eene dringende noodzakelijkheid is.

December 1893.

G. M. BOISSEVAIN.